De vraag van Lotte (B2 · NT2 Dutch B2)

Tekst / Transcript

Meneer Verhoeven gaf al zesentwintig jaar les op dezelfde school, en toch had hij het gevoel dat hij pas net begonnen was. Zijn vak stond op het rooster als filosofie, maar hij noemde het liever "leren twijfelen". Elke groep leerlingen kwam met dezelfde grote vragen aanzetten, alsof ze die van elkaar hadden geërfd. Alleen de toon verschilde: de een vroeg spottend, de ander bijna fluisterend.

Die dinsdagochtend had hij een oefening voorbereid over ethiek, met een klassiek voorbeeld over een op hol geslagen tram. De leerlingen moesten kiezen wie zij zouden redden, en vooral uitleggen waarom. Sommigen lachten en zeiden dat het een spelletje was. Anderen werden stil en keken uit het raam naar de natte fietsenstalling. Verhoeven wachtte geduldig, want hij wist dat zo'n stilte meestal het begin van iets was.

Toen stak Lotte haar hand op, een meisje dat zelden iets zei. Ze vond het hele probleem te abstract, klaagde ze, omdat niemand ooit echt in zo'n tram zou zitten. In het gewone leven ging het volgens haar om kleinere dingen: iemand niet uitlachen, of je zusje helpen terwijl je liever tv keek. Verhoeven knikte langzaam en zei dat ze daarmee een oud punt van kritiek herhaalde. Filosofen hadden eeuwenlang ruzie gemaakt over precies die vraag. De klas leek opeens wakker.

Een jongen achterin merkte op dat je zulke keuzes toch nooit rustig kunt maken, omdat je in een noodgeval nauwelijks nadenkt. Verhoeven vertelde daarop over een vriend die na een auto-ongeluk drie dagen buiten bewustzijn was geweest. Toen die vriend wakker werd, herinnerde hij zich niets van het moment zelf, alleen dat hij had gestuurd. Was dat dan nog een morele keuze, wilde iemand weten, als je lichaam sneller beslist dan je hoofd? Verhoeven gaf toe dat hij het antwoord niet had. Hij zei dat eerlijk toegeven dat je iets niet weet, misschien het begin van wijsheid is.

Na de les bleef Lotte bij de deur staan met haar jas al aan. Ze vroeg of hij geloofde dat de mens een ziel heeft, of dat alles gewoon hersenen en chemie is. Verhoeven pakte zijn tas en dacht na. Hij antwoordde dat hij het niet wist, maar dat hij het woord bleef gebruiken omdat geen ander woord hetzelfde uitdrukte. Lotte glimlachte kort en liep de gang op. In zijn notitieboekje schreef hij die avond één zin op: de moraal van een goede les is dat de vraag mee naar huis gaat.

Woordenlijst

Word	Meaning
de filosofie	
de ethiek	
moreel	
de moraal	
het bewustzijn	
de wijsheid	
de ziel	
abstract	
gelijkmatig	
redactioneel	
overtuigend	
overtuigd	
de implicatie	

impliceren
gehoorzamen

Try our 6-step method for free and make these words stick.

Listen to this episode online: https://course.interactivelessons.nl/local/podcast/episode.php?id=29055

Start this course for free: https://course.interactivelessons.nl/mod/quiz/view.php?id=2018